

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 25ης Μαΐου 2000 *

Στην υπόθεση C-82/98 P,

Max Kögler, πρώην υπάλληλος του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Konz (Γερμανία), εκπροσωπούμενος από τον T. Baltes, δικηγόρο Trier, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο R. Weber, 3, rue de la Loge,

αναιρεσείων

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως που ασκήθηκε κατά της διατάξεως που εξέδωσε στις 20 Ιανουαρίου 1998 το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (τρίτο τμήμα) στην υπόθεση T-160/96, Kögler κατά Δικαστηρίου (Συλλογή Υπ.Υπ. 1998, σ. I-A-15 και II-35), και με την οποία ζητείται η εξαφάνιση της διατάξεως αυτής,

όπου οι έτεροι διάδικοι είναι:

το **Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, εκπροσωπούμενο από τον T. Millet, νομικό σύμβουλο επί των διοικητικών υποθέσεων, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την έδρα του Δικαστηρίου, Kirchberg,

καθού στη δίκη ενώπιον του Πρωτοδικείου,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

και

το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως**, εκπροσωπούμενο από τους M. Bauer και D. Canga Fano, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον A. Morbilli, γενικό διευθυντή της διεύθυνσεως νομικών υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, 100, boulevard Konrad Adenauer,

παρεμβαίνουν στη δίκη ενώπιον του Πρωτοδικείου,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους D. A. O. Edward, πρόεδρο τμήματος, A. La Pergola και H. Ragnemalm (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. Mischo,

γραμματέας: H. von Holstein, βοηθός γραμματέας, κατόπιν R. Grass, γραμματέας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 24ης Ιουνίου 1999, κατά την οποία ο M. Kögler εκπροσωπήθηκε από τον δικηγόρο T. Baltes, το Δικαστήριο από τον B. Zimmerman, μέλος της γλωσσικής υπηρεσίας του Δικαστηρίου, και το Συμβούλιο από τον M. Bauer,

έχοντας υπόψη τη διάταξη της 25ης Οκτωβρίου 1999 περί επανενάρξεως της προφορικής διαδικασίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

έχοντας υπόψη την παραίτηση των διαδίκων από τη διενέργεια νέας επ' ακροατηρίου συζητήσεως,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 3ης Φεβρουαρίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 26 Μαρτίου 1998, ο Max Kögler (στο εξής: αναιρεσείων) άσκησε, δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, ανáιρση κατά της διατάξεως που εξέδωσε στις 20 Ιανουαρίου 1998 το Πρωτοδικείο στην υπόθεση T-160/96, Kögler κατά Δικαστηρίου (Συλλογή Υπ.Υπ. 1998, σ. I-A-15 και II-35, στο εξής: αναίρεσιβαλλομένη διάταξη), με την οποία έκρινε προφανώς απαράδεκτη την προσφυγή του με την οποία ζητούσε, ιδίως, την ακύρωση της αποφάσεως της επιτροπής διοικητικών ενστάσεων του Δικαστηρίου, της 1ης Ιουλίου 1996, περί απορρίψεως της ενστάσεως του αναιρεσείοντος με την οποία ζητούσε την εφαρμογή των διορθωτικών συντελεστών που στηρίζονταν στο κόστος ζωής στο Βερολίνο για τον επανυπολογισμό και τον οριστικό καθορισμό της συντάξεώς του για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1991 έως 30ής Ιουνίου 1994.

Το νομικό πλαίσιο και τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς

2 Το νομικό πλαίσιο και τα πραγματικά περιστατικά τα οποία οδήγησαν στην αίτηση ανατρέψεως εκτίθενται ως ακολούθως στην αναιρεσιβαλλομένη διάταξη:

«1 Ο προσφεύγων είναι πρώην διευθυντής της διευθύνσεως μεταφράσεως του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ο οποίος συνταξιοδοτήθηκε από 1ης Δεκεμβρίου 1987. Από της συνταξιοδοτήσεώς του κατοικεί αδιαλείπτως στο Konz, στη Γερμανία.

2 Κατ' εφαρμογή του άρθρου 82, παράγραφος 1, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΚΥΚ), οι συντάξεις των πρώην υπαλλήλων προσαρμόζονται βάσει του διορθωτικού συντελεστή που ορίζεται για τη χώρα στην οποία ο δικαιούχος της σύνταξης αποδεικνύει ότι διαμένει.

3 Μετά την επανένωση της Γερμανίας, το Βερολίνο κατέστη τον Οκτώβριο του 1990 πρωτεύουσα αυτού του κράτους μέλους.

4 Στις αποφάσεις της 27ης Οκτωβρίου 1994, T-536/93, Benzler κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. σ. II-777), και T-64/92, Chavane de Dalmassy κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. σ. II-723), το Πρωτοδικείο υπογράμμισε ότι τα άρθρα 6, παράγραφος 2, αφενός, του κανονισμού (ΕΟΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ) 3834/91 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1991, για την αναπροσαρμογή, από 1ης Ιουλίου 1991, των αποδοχών και των συντάξεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και των διορθωτικών συντελεστών που εφαρμόζονται στις αποδοχές και τις συντάξεις αυτές (ΕΕ L 361, σ. 13, στο εξής: κανονισμός 3834/91), και, αφετέρου, του κανονισμού (ΕΟΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ) 3761/92 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1992, για την αναπροσαρμογή, από 1ης Ιουλίου 1992, των αποδοχών και των συντάξεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και των διορθωτικών συντελεστών που εφαρμόζονται στις αποδοχές και τις συντάξεις αυτές (ΕΕ L 383, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 3761/92), καθόσον καθόριζαν προσωρινό διορθωτικό συντελεστή

για τη Γερμανία βάσει του κόστους ζωής στη Βόννη, παραβίαζαν την αρχή που τίθεται στο παράρτημα XI του ΚΥΚ, κατά την οποία ο διορθωτικός συντελεστής κράτους μέλους πρέπει να καθορίζεται λαμβανομένου υπόψη του κόστους ζωής στην πρωτεύουσά του, καθόσον το Βερολίνο είχε καταστεί από 3ης Οκτωβρίου 1990 πρωτεύουσα της Γερμανίας. Το Πρωτοδικείο ακύρωσε κατά συνέπεια, αντιστοίχως, τα εκκαθαριστικά σημειώματα αποδοχών και συντάξεων των προσφευγόντων στις υποθέσεις αυτές, όπως είχαν καθορισθεί βάσει των ανωτέρω κανονισμών.

- 5 Είναι επιπλέον βέβαιο ότι οι διορθωτικοί συντελεστές, οι οποίοι σε υποσημείωση των προαναφερθέντων κανονισμών χαρακτηρίζονταν ως “προσωρινοί” και σχετικά με τους οποίους διευκρινιζόταν ότι εφαρμόζονταν “υπό την επιρρύλαξη των αποφάσεων που θα λάβει το Συμβούλιο κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής”, δεν τροποποιήθηκαν στη συνέχεια.

- 6 Κατόπιν των ανωτέρω αποφάσεων, πολλές συνεδριάσεις πραγματοποιήθηκαν εντός του Συμβουλίου για τον καθορισμό των μέτρων που έπρεπε να ληφθούν για την εκτέλεση των αποφάσεων αυτών. Το Συμβούλιο εξέδωσε κατόπιν, στις 19 Δεκεμβρίου 1994, τον κανονισμό (ΕΚΑΧ, ΕΚ, Ευρατόμ) 3161/94, για την αναπροσαρμογή, από 1ης Ιουλίου 1994, των αποδοχών και των συντάξεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και των διορθωτικών συντελεστών που εφαρμόζονται στις αποδοχές και τις συντάξεις αυτές (ΕΕ L 335, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 3161/94). Στο άρθρο 6, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού προβλέπεται, από 1ης Ιουλίου 1994, γενικός διορθωτικός συντελεστής για τη Γερμανία, ο οποίος για πρώτη φορά στηρίζεται στο κόστος ζωής στο Βερολίνο, καθώς επίσης ειδικοί διορθωτικοί συντελεστές για τη Βόννη, την Καρλσρούη και το Μόναχο.

- 7 Στη συνέχεια, ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) 2963/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, για την αναπροσαρμογή των αποδοχών και των συντάξεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και των διορθωτικών συντελεστών που εφαρμόζονταν στις αποδοχές και τις συντάξεις αυτές (ΕΕ L 310, σ. 1), επιβεβαίωσε τον καθορισμό γενικού διορθωτικού συντελεστή για τη Γερμανία στηριζόμενου στο κόστος ζωής στο Βερολίνο, αναδρομικώς από 1ης Ιουλίου 1995.

- 8 Επειδή ο προσφεύγων θεωρούσε ότι το Δικαστήριο όφειλε να εφαρμόξει στα δελτία συντάξεώς του, για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1991 έως 30ής Ιουνίου 1994, τους διορθωτικούς συντελεστές που καθορίζονταν βάσει του κόστους ζωής στο Βερολίνο, αντί να τους καθορίζει βάσει του κόστους ζωής στη Βόννη, υπέβαλε, με έγγραφο της 29ης Ιανουαρίου 1996, αίτηση, δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, ζητώντας νέο αναδρομικό καθορισμό της συντάξεώς του.
- 9 Η αίτησή του προσφεύγοντος απορρίφθηκε με απόφαση του γραμματέα του Δικαστηρίου, της 12ης Μαρτίου 1996, ο οποίος ενήργησε υπό την ιδιότητα της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής (στο εξής: ΑΔΑ).
- 10 Στις 10 Μαΐου 1996, ο προσφεύγων υπέβαλε στην επιτροπή διοικητικών ενστάσεων του Δικαστηρίου (στο εξής: επιτροπή), διοικητική ένσταση που είχε τον ίδιο στόχο με την αίτησή του και στην οποία προσέθετε ότι ζητεί τον εκ μέρους του εν λόγω οργάνου καθορισμό προσεχούς ημερομηνίας για την πραγματοποίηση του επιδιωκόμενου υπολογισμού.
- 11 Η διοικητική αυτή ένσταση απορρίφθηκε την 1η Ιουλίου 1996 ως εκπρόθεσμη και, συνεπώς, απαράδεκτη. Πράγματι, οι κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ βλαπτικές πράξεις είναι, στην προκειμένη περίπτωση, τα αντίστοιχα ενκαθαριστικά σημειώματα συντάξεως της οικείας περιόδου. Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων είχε αφήσει να παρέλθει η προβλεπόμενη από τον ΚΥΚ προθεσμία για την άσκηση προσφυγής.»

Η αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη

- 3 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 16 Οκτωβρίου 1996, ο αναιρεσείων ζήτησε την ακύρωση της αποφάσεως της επιτροπής διοικητικών ενστάσεων της 1ης Ιουλίου 1996 καθώς και, κυρίως, τον επανυπολογισμό και τον

οριστικό καθορισμό της συντάξεώς του για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1991 έως 30ής Ιουνίου 1994 βάσει των ετησίως καθοριζομένων από το Συμβούλιο διορθωτικών συντελεστών που στηρίζονται στο κόστος ζωής στο Βερολίνο και, επικουρικά, τον καθορισμό εγγύς ημερομηνίας κατά την οποία θα έπρεπε να πραγματοποιηθούν αυτός ο επανυπολογισμός και ο οριστικός καθορισμός της συντάξεως.

- 4 Το Πρωτοδικείο έκρινε απαράδεκτη την προσφυγή για τον λόγο ότι η ίδια η διοικητική ένσταση του αναιρεσειόντος ήταν απαράδεκτη ως οψίμως ασκηθείσα.
- 5 Από τη σκέψη 33 της αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως προκύπτει ότι ο αναιρεσειών είχε προβάλει δύο επιχειρήματα έναντι της ενστάσεως απαραδέκτου. Προέβαλε, κατ' ουσίαν, αφενός, ότι το Συμβούλιο είχε «αναλάβει την υποχρέωση» να καθορίσει οριστικά τους διορθωτικούς συντελεστές που είχαν χαρακτηριστεί ως «προσωρινοί» στις υποσημειώσεις των κανονισμών 3834/91, 3761/91 και των μεταγενέστερων κανονισμών και ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, το επιχείρημα κατά το οποίο όφειλε σε προγενέστερο στάδιο να στραφεί κατά των εκκαθαριστικών σημειωμάτων της συντάξεώς του αντέβαινε στην αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Αφετέρου, υποστήριξε ότι η προσφυγή του δεν στρεφόταν κατά πράξεως της ΑΔΑ αλλά κατά παραλείψεώς της.
- 6 Όσον αφορά το πρώτο επιχείρημα, το Πρωτοδικείο υπογράμμισε, στη σκέψη 34 της αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως, ότι κατά πάγια νομολογία, ένας υπάλληλος δεν μπορεί να επικαλεστεί την παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης ελλείψει συγκεκριμένων διαβεβαιώσεων εκ μέρους της διοικήσεως.
- 7 Το Πρωτοδικείο επισήμανε, στις σκέψεις 35 έως 37 της αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως, ότι, στις υποσημειώσεις των κανονισμών 3834/91, 3761/92 και των μεταγενέστερων, το Συμβούλιο επιφυλάχθηκε μόνο να τροποποιήσει τους διορθωτικούς συντελεστές για τη Γερμανία, χωρίς να αναλάβει την υποχρέωση να αναθεωρήσει αναδρομικά τον καθορισμό τους.

- 8 Το Πρωτοδικείο κατέληξε στο συμπέρασμα, στη σκέψη 38 της αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως, ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι το Συμβούλιο παρέσχε στον ανααιρεσίοντα «συγκεκριμένες διαβεβαιώσεις», όπως απαιτεί η νομολογία σχετικά με την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι «ο προσφεύγων δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι το Συμβούλιο του δημιούργησε “δικαιολογημένη εμπιστοσύνη” δημιουργώντας του την προσδοκία ότι μπορούσε να διαφύγει από την εφαρμογή των προαναφερθεισών και προβλεπομένων από τον ΚΥΚ προθεσμιών».
- 9 Όσον αφορά το δεύτερο επιχείρημα του ανααιρεσίοντος, το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 39 της αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως, ότι τα μηνιαία εκκαθαριστικά σημειώματα της συντάξεως που κοινοποιήθηκαν στον ανααιρεσίοντα μεταξύ 1ης Ιουλίου 1991 και 30ής Ιουνίου 1994 συνιστούν προδήλως βλαπτικές γι' αυτόν πράξεις, καθόσον καθορίζουν το εκάστοτε ποσό της συντάξεώς του. Κατά το Πρωτοδικείο, εφόσον τα εκκαθαριστικά αυτά σημειώματα κοινοποιήθηκαν ατομικώς στον ανααιρεσίοντα, αυτός όφειλε να υποβάλλει κάθε φορά διοικητική ένσταση εντός των τριών επομένων μηνών, τηρώντας κατά τον τρόπο αυτό την προβλεπόμενη στο άρθρο 90 του ΚΥΚ προθεσμία. Το Πρωτοδικείο επισήμανε ότι ο ανααιρεσίον υπέβαλε τη διοικητική του ένσταση στις 10 Μαΐου 1996, ήτοι δύο περίπου έτη μετά την εκπνοή της νόμιμης προθεσμίας που άρχισε να τρέχει από της λήψεως του τελευταίου εκκαθαριστικού σημειώματος του Ιουνίου 1994. Το Πρωτοδικείο έκρινε, συνεπώς, την προσφυγή απαράδεκτη λόγω της όψιμης υποβολής της διοικητικής ενστάσεως του ανααιρεσίοντος.
- 10 Το Πρωτοδικείο υπενθύμισε, επιπλέον, στη σκέψη 41 της αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως, ότι υπάλληλος ο οποίος παρέλειπε να ασκήσει, εντός των προθεσμιών που τάσσουν τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ, προσφυγή ακυρώσεως βλαπτικής γι' αυτόν πράξεως, δεν μπορεί, μέσω αιτήσεως αποκαταστάσεως της ζημίας που προκάλεσε η εν λόγω πράξη, να καλύψει την παράλειψη αυτή και να επιτύχει, κατά τον τρόπο αυτό, την έναρξη νέων προθεσμιών για την άσκηση προσφυγής.
- 11 Το Πρωτοδικείο κατέληξε λοιπόν στο συμπέρασμα, στη σκέψη 42 της αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως, ότι η προσφυγή του ανααιρεσίοντος, η οποία επιχειρείτο να στηριχθεί σε παράλειψη του Συμβουλίου, έπρεπε να θεωρηθεί ως αποβλέπουσα

σε παράκαμψη των προθεσμιών που τάσσουν τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ, καθόσον αποσκοπούσε, αφενός, στην ακύρωση αποφάσεως της επιτροπής διοικητικών ενστάσεων η οποία απλώς επιβεβαίωνε προϋφιστάμενο απαράδεκτο και, αφετέρου, στην καταβολή, μέσω προσφυγής διώκουσας αποκατάσταση ζημίας, του συμπληρωματικού ποσού που θα ελάμβανε αν είχε εφαρμοστεί στην περίπτωση του ο στηριζόμενος στο κόστος ζωής στο Βερολίνο διορθωτικός συντελεστής ήδη από το έτος 1991.

- 12 Το Πρωτοδικείο απέρριψε συνεπώς την προσφυγή ως προφανώς απαράδεκτη.

Η αίτηση αναιρέσεως

- 13 Με την αίτηση αναιρέσεως, ο αναιρεσείων ζητεί από το Δικαστήριο:

- να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλομένη διάταξη,

- να ακυρώσει την απόφαση της επιτροπής διοικητικών ενστάσεων της 1ης Ιουλίου 1996,

- να κρίνει ότι το ποσό της συντάξεως του αναιρεσειόντος πρέπει να επανυπολογιστεί και να καθοριστεί οριστικά βάσει του διορθωτικού συντελεστή που στηρίζεται στο ετησίως καθοριζόμενο από το Συμβούλιο κόστος ζωής στο Βερολίνο ή, επικουρικός, να καθορίσει εγγύς ημερομηνία κατά την οποία θα πρέπει να πραγματοποιηθούν ο επανυπολογισμός και ο οριστικός καθορισμός,

- να καταδικάσει το Δικαστήριο και το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

- 14 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, ο αναιρεσειών προβάλλει τρεις λόγους οι οποίοι αντλούνται, πρώτον, εκ του ότι το Πρωτοδικείο ερμήνευσε εσφαλμένα τους κανονισμούς 3834/91 και 3761/92 καθώς και τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΚ) 3608/93 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για αναπροσαρμογή, από την 1η Ιουλίου 1993, των αποδοχών και των συντάξεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και των διορθωτικών συντελεστών που εφαρμόζονται σ' αυτές τις αποδοχές και συντάξεις (ΕΕ L 328, σ. 1), κρίνοντας ότι το Συμβούλιο δεν είχε αναλάβει την υποχρέωση, με τους κανονισμούς αυτούς, να καθορίσει οριστικό διορθωτικό συντελεστή για τη Γερμανία, δεύτερον, εκ του ότι το Πρωτοδικείο δεν εξέτασε τα επιχειρήματα του αναιρεσειόντος που αναφέρονται στην αρχή της καλής πίστωσης ή τα αλλοίωσε και, τρίτον, εκ του ότι το Πρωτοδικείο μετέβαλε το αντικείμενο της διαφοράς θεωρώντας ότι το αίτημά του στρεφόταν κατά των εκκαθαριστικών σημειωμάτων της συντάξεώς του ενώ αφορούσε την παράλειψη της ΑΔΑ να καθορίσει τη σύνταξή του κατά τρόπο οριστικό.
- 15 Το Δικαστήριο ζητεί την απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως και την καταδίκη του αναιρεσειόντος στα δικαστικά έξοδα.
- 16 Το Συμβούλιο ζητεί την απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως ως προφανώς απαράδεκτης, επικουρικώς ως αβάσιμη και την καταδίκη του αναιρεσειόντος στα δικαστικά έξοδα.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

Επί του παραδεκτού

- 17 Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι προφανώς απαράδεκτη για δύο λόγους.

- 18 Το Συμβούλιο προβάλλει, πρώτον, ότι ο αναιρεσιών δεν υποδεικνύει με ακρίβεια τα προσβαλλόμενα στοιχεία της διατάξεως της οποίας ζητείται η αναίρεση καθώς και τους ειδικούς νομικούς ισχυρισμούς προς στήριξη της αιτήσεως αυτής. Ο αναιρεσιών περιορίζεται στην επανάληψη ή στην κατά λέξη παράθεση των ισχυρισμών και επιχειρημάτων που διατύπωσε ενώπιον του Πρωτοδικείου και επιδιώκει κατά τον τρόπο αυτό να επιτύχει απλώς την επανεξέταση της προσφυγής που άσκησε ενώπιον του Πρωτοδικείου, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 49, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου.
- 19 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί προκαταρκτικά ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, από τα άρθρα 168 Α της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 225 ΕΚ) και 51, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η αίτηση αναίρεσεως δεν μπορεί να στηρίζεται παρά μόνο σε λόγους που αφορούν την παράβαση νομικών κανόνων, αποκλεισμένης οποιασδήποτε εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών (βλ., ιδίως, απόφαση της 28ης Μαΐου 1998, C-8/95 P, *New Holland Ford* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-3175, σκέψη 25).
- 20 Επιπλέον, κατά το άρθρο 112, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, η αίτηση αναίρεσεως πρέπει να περιέχει τους προσβαλλόμενους νομικούς λόγους και επιχειρήματα.
- 21 Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η αίτηση αναίρεσεως πρέπει να παραθέτει επακριβώς τα επικρινόμενα σημεία της αποφάσεως της οποίας ζητείται η αναίρεση καθώς και τα νομικά επιχειρήματα που στηρίζουν κατά τρόπο συγκεκριμένο το αίτημα αυτό (βλ., ιδίως, προμνημονευθείσα απόφαση *New Holland Ford* κατά Επιτροπής, σκέψη 23).
- 22 Εν προκειμένω, από το κατατεθέν ενώπιον του Δικαστηρίου δικόγραφο προκύπτει ότι ο αναιρεσιών έλαβε θέση επί των επικρινόμενων στοιχείων της διατάξεως της οποίας ζητείται η αναίρεση και, επομένως, η αίτησή του περιλαμβάνει την παράθεση των σημείων επί των οποίων υποστηρίζεται ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε νομική πλάνη καθώς και των νομικών λόγων τους οποίους επικαλείται ο αναιρεσιών.

- 23 Επισημαίνεται κατόπιν ότι η αίτηση αναιρέσεως μπορεί να στηρίζεται σε επιχειρηματολογία που εκτέθηκε ήδη κατά τη δίκη ενώπιον του Πρωτοδικείου, για να αποδειχθεί ότι το Πρωτοδικείο παρέβη το κοινοτικό δίκαιο απορρίπτοντας τους λόγους και τα επιχειρήματα που ο αναιρεσείων προέβαλε ενώπιόν του.
- 24 Στην προκειμένη περίπτωση, από το κατατεθέν ενώπιον του Δικαστηρίου δικόγραφο προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως δεν αποτελεί απλή κατά λέξη επανάληψη των λόγων και επιχειρημάτων που προβλήθηκαν με το δικόγραφο που είχε κατατεθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου.
- 25 Υπό τις συνθήκες αυτές, το πρώτο επιχείρημα του Συμβουλίου είναι απορριπτέο.
- 26 Το Συμβούλιο υποστηρίζει, δεύτερον, ότι η εκ μέρους του Πρωτοδικείου εκτίμηση των συμπερασμάτων που συνάγει ο αναιρεσείων από τη διατύπωση των κανονισμών 3834/91 και 3761/92 καθώς και από τις απαντήσεις του Συμβουλίου στις ερωτήσεις που υπέβαλε το Πρωτοδικείο στα πλαίσια της προμνημονευθείσας υποθέσεως Benzler κατά Επιτροπής, αποτελεί εκτίμηση πραγματικών περιστατικών η οποία δεν εμπίπτει στον έλεγχο του Δικαστηρίου.
- 27 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι η ερμηνεία των εφαρμοζομένων κανονισμών αποτελεί νομικό ζήτημα ικανό να αποτελέσει το αντικείμενο αιτήσεως αναιρέσεως.
- 28 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το δεύτερο επιχείρημα του Συμβουλίου δεν μπορεί να γίνει δεκτό και, επομένως, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να εξεταστεί επί της ουσίας.

Επί της ουσίας

- 29 Ο αναιρεσείων προβάλλει τρεις λόγους προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως.
- 30 Πρώτον, ο αναιρεσείων ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο, αναφέροντας στη σκέψη 35 της αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως ότι ο διορθωτικός συντελεστής έπρεπε να θεωρηθεί ως οριστικός, υιοθέτησε ερμηνεία των κανονισμών 3834/91, 3761/92 και 3608/93 αντίθετη προς το γράμμα τους καθώς και προς τη σκέψη 18 της προμνημονευθείσας αποφάσεως Benzler. Υποστηρίζει, συνεπώς, ότι το Πρωτοδικείο απέρριψε εσφαλμένα τον ισχυρισμό του που αντλείται από την προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.
- 31 Κατά τον αναιρεσείοντα, ο προσωρινός χαρακτήρας του καθορισμού του διορθωτικού συντελεστή προκύπτει σαφώς από την έκφραση «των αποφάσεων που θα λάβει το Συμβούλιο» την οποία χρησιμοποίησε το Συμβούλιο στις υποσημειώσεις του γαλλικού και του γερμανικού κειμένου των κανονισμών 3761/92 και 3608/93. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει επίσης, κατά την άποψη του αναιρεσείοντος, από τον κανονισμό 3834/91, στον οποίο οι καθορισθέντες για τη Γερμανία διορθωτικοί συντελεστές χαρακτηρίζονται ως «προσωρινοί», στη δε τελευταία αιτιολογική σκέψη του δικαιολογείται επιπλέον ρητώς ο προσωρινός χαρακτήρας του καθορισμού των εν λόγω συντελεστών.
- 32 Επιπλέον, το ίδιο το Συμβούλιο, στις απαντήσεις του επί των ερωτήσεων που του έθεσε το Πρωτοδικείο στα πλαίσια των προμνημονευθεισών υποθέσεων Benzler κατά Επιτροπής και Chavane de Dalmassy κατά Επιτροπής, εξέφρασε ρητώς τη βούλησή του να αντικαταστήσει, σε ημερομηνία ακόμη ακαθόριστη και αναδρομικά, τους προσωρινούς διορθωτικούς συντελεστές με οριστικούς συντελεστές. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο αναιρεσείων υποστηρίζει ότι το επιχείρημα κατά το οποίο όφειλε να προσβάλλει τα εκκαθαριστικά σημειώματα της συντάξεώς του σε προγενέστερο στάδιο προσκρούει στην αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.
- 33 Συναφώς, επισημαίνεται ότι ορθώς το Πρωτοδικείο, στη σκέψη 34 της αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως, υπέμνησε ότι ένας υπάλληλος δεν μπορεί να επι-

καλεστεί παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης ελλείπει συγκεκριμένων διαβεβαιώσεων εκ μέρους της διοικήσεως.

- 34 Όπως επισήμανε όμως το Πρωτοδικείο στις σκέψεις 35 και 36 της αναίρεσιβαλλομένης διατάξεως, η προτεινόμενη από τον αναιρεσιόντα ερμηνεία δεν αποτελεί παρά μία από τις δυνατές έννοιες των επίδικων διατάξεων. Όσον αφορά την έκφραση «υπό την επιφύλαξη των αποφάσεων που θα λάβει το Συμβούλιο», από τη σύγκριση των κειμένων των κανονισμών στις διάφορες γλώσσες προκύπτει ότι το Συμβούλιο επικυιάσσεται να τροποποιήσει τους διορθωτικούς συντελεστές.
- 35 Κατά συνέπεια, αν και οι κανονισμοί 3834/91, 3761/92 και 3608/93 δεν αποκλείουν τη δυνατότητα του Συμβουλίου να καθορίσει νέους διορθωτικούς συντελεστές με αναδρομική ισχύ, ουδόλως επιτρέπουν να θεωρηθεί τέτοια υπόθεση ως βεβαία.
- 36 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε νομική πλάνη κρίνοντας, στη σκέψη 38 της αναίρεσιβαλλομένης διατάξεως, ότι το Συμβούλιο δεν δημιούργησε στον αναιρεσιόντα δικαιολογημένη εμπιστοσύνη δημιουργώντας του την προσδοκία ότι μπορούσε να διαφύγει από την εφαρμογή των προβλεπόμενων στον ΚΥΚ προθεσμιών όσον αφορά την υποβολή διοικητικής ενστάσεως.
- 37 Ο πρώτος λόγος είναι συνεπώς απορριπτός.
- 38 Ο αναιρεσιών προβάλλει, δεύτερον, ότι το Πρωτοδικείο, ερμηνεύοντας τις διατάξεις των προμνημονευθέντων κανονισμών, παρέλειψε να εξετάσει τα επιχειρήματα που ο αναιρεσιών αντλεί από την αρχή της καλής πίσσεως ή τα αλλοίωσε κρίνοντας ότι το Συμβούλιο δεν του είχε δημιουργήσει την προσδοκία όσον αφορά την εφαρμογή

συντελεστή βασιζόμενου στο κόστος ζωής στο Βερολίνο, ενώ ο αναιρεσείων υποστηρίζει μόνον ότι είχε το δικαίωμα να αναμένει τον καθορισμό ενός οποιουδήποτε οριστικού συντελεστή.

39 Ο αναιρεσείων υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο, καταρτίζοντας το γερμανικό κείμενο των κανονισμών 3834/91, 3761/92 και 3608/93, του δημιούργησε την εντύπωση ότι, μια κάποια στιγμή, θα θεσπίζονταν αναδρομικά ένα οριστικό καθεστώς με άγνωστες ακόμη λεπτομέρειες, το οποίο θα κάλυπτε τις ενδεχόμενες ελλείψεις του προσωρινού καθεστώτος και κατά του οποίου, αν χρειαζόταν, θα μπορούσε να στραφεί μέσω των προβλεπόμενων στον ΚΥΚ ένδικων βοηθημάτων. Οι εφαρμοζόμενοι στη σύνταξη του αναιρεσειόντος διορθωτικοί συντελεστές δεν είχαν καθοριστεί κατά τρόπο οριστικό με τους εφαρμοζομένους τρεις κανονισμούς, αλλά μόνον κατά τρόπο προσωρινό, δημιουργώντας έτσι στον αναιρεσειόντα την προσδοκία μεταγενέστερου οριστικού καθορισμού με αναδρομική ισχύ.

40 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 44 και 45 των προτάσεών του, ο δεύτερος λόγος του αναιρεσειόντος δεν μπορεί να αποχωριστεί από τον πρώτο καθόσον θα υπήρχε, εν προκειμένω, παραβίαση της αρχής της καλής πίστεως μόνον αν οι προσδοκίες του αναιρεσειόντος αναφορικά με την μέλλουσα στάση του Συμβουλίου ήσαν δικαιολογημένες.

41 Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 34 έως 36 της παρούσας αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ορθά ότι το Συμβούλιο δεν είχε δημιουργήσει στον αναιρεσειόντα βάσιμες προσδοκίες επιτρέποντάς του να πιστεύει ότι θα θέσπιζε νέο κανονισμό σχετικά με τους καθορισθέντες με τους κανονισμούς 3834/91, 3761/92 και 3608/93 διορθωτικούς συντελεστές για τη Γερμανία. Το Συμβούλιο δεν παραβίασε επομένως την αρχή της καλής πίστεως.

42 Έστω και αν υποθεθεί ότι ο αναιρεσείων υποστήριξε ενώπιον του Πρωτοδικείου ότι είχε λόγους να προσδοκά όχι την αναδρομική εφαρμογή ενός διορθωτικού συντελεστή βασιζόμενου στο κόστος ζωής στο Βερολίνο αλλά μόνον τον καθορισμό ενός οποιουδήποτε οριστικού συντελεστή, το γεγονός αυτός δεν θα είχε επιπτώσεις εφόσον και η δεύτερη αυτή προσδοκία δεν ήταν βάσιμη.

- 43 Τρίτον, ο αναιρεσείων προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι, στις παραγράφους 39 έως 42 της αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως, μετέβαλε το αντικείμενο της διαφοράς για να μπορέσει να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη. Υποστηρίζει ότι το αίτημα που απηύθυνε στην ΑΔΑ καθώς και η προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου δεν στρέφονταν κατά των προσωρινών εκκαθαριστικών σημειωμάτων που του είχαν αποσταλεί αλλά κατά του ότι, κατά τρόπο ανεπίτρεπτο, ο οριστικός κανονισμός και τα εκκαθαριστικά σημειώματα που αποτελούσαν συνέπεια των κανονισμών του Συμβουλίου καθυστέρησαν επί μακρό χρονικό διάστημα.
- 44 Ο αναιρεσείων υποστηρίζει ότι μόλις περί τα τέλη του 1995 πείσθηκε ότι, πλέον, μόνον η έλλειψη βουλήσεως εμπόδιζε το Συμβούλιο να καθορίσει επίσης τον οριστικό διορθωτικό συντελεστή για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1991 έως 30ής Ιουνίου 1994. Κατά την άποψή του, ο μη καθορισμός οριστικού διορθωτικού συντελεστή μπορούσε, συνεπώς, να είναι κατανοητός εφόσον εξακολούθουσαν να υφίστανται οι αβεβαιότητες που απέρρεαν από την απρόβλεπτη κατάσταση η οποία δημιουργήθηκε από την εκπλήσσοσα επανένωση της Γερμανίας.
- 45 Ο αναιρεσείων υποστηρίζει ότι, αντίθετα προς ό,τι εκθέτει το Πρωτοδικείο στη σκέψη 42, επιδιώκει μόνο να διαπιστωθεί ότι ο προσωρινός χαρακτήρας της καταστάσεως αυτής, που δημιουργήθηκε από τις εν λόγω διατάξεις, δεν μπορεί πλέον να εξακολουθήσει να υφίσταται. Θέλει να προβάλει το δικαίωμά του ώστε τα προσωρινά εκκαθαριστικά σημειώματα της συντάξέως του που του απεστάλησαν για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1991 έως 30ής Ιουνίου 1994 να αντικατασταθούν με οριστικά σημειώματα.
- 46 Ο αναιρεσείων προσθέτει ότι η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως απαγορεύει να βασίζεται ο οριστικός καθορισμός διορθωτικού συντελεστή για τη Γερμανία για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1991 έως 30ής Ιουνίου 1994 σε άλλο κόστος ζωής πλην του κόστους του Βερολίνου.
- 47 Όσον αφορά, κατ' αρχάς, το επιχείρημα του αναιρεσειόντος κατά το οποίο η προσφυγή του στρέφονταν κατά της παραλείψεως της ΑΔΑ, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, το εκκαθαριστικό σημείωμα αποδοχών

αποτελεί βλαπτική πράξη κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ η οποία υπόκειται σε διοικητική ένσταση και, ενδεχομένως, σε προσφυγή (βλ., ιδίως, απόφαση της 4ης Ιουλίου 1985, 264/83, Delhez κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 2179, σκέψη 20). Κατά συνέπεια, εφόσον τα μηνιαία εκκαθαριστικά σημειώματα συντάξεων για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1991 έως 30ής Ιουνίου 1994 κοινοποιήθηκαν ατομικώς στον αναιρεσείοντα και αποτελούν βλαπτικές πράξεις, αυτός είχε τη δυνατότητα υποβολής διοικητικής ενστάσεως έναντι καθενός από αυτά εντός τριών μηνών από της κοινοποίησής τους, σύμφωνα με το άρθρο 90 του ΚΥΚ.

48 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ορθά το Πρωτοδικείο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν συνέτρεχε παράλειψη εκ μέρους της ΑΔΑ, δεδομένου ότι αυτή απηύθυνε στον αναιρεσείοντα πράξεις βλαπτικές και, συνεπώς, υποκείμενες σε προσφυγή.

49 Όσον αφορά, κατόπιν, το επιχείρημα του αναιρεσείοντος κατά το οποίο τα εκκαθαριστικά σημειώματα της συντάξεώς του, και αν ακόμη μπορούν να θεωρηθούν ως οριστικές αποφάσεις υπό το πρίσμα του παραδεκτού προσφυγής ασκουμένης κατ' αυτών, αποτελούν εντούτοις προσωρινά εκκαθαριστικά σημειώματα εφόσον βασίζονται σε προσωρινές διατάξεις, και, επομένως, δεν ρυθμίζουν την κατάστασή του κατά τρόπο οριστικό, ούτε δε η ανάγκη να διαφυλαχθεί η ασφάλεια των νομικών καταστάσεων ούτε, κατά συνέπεια, η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής μπορούν να αντισταχθούν στον αναιρεσείοντα, πρέπει να υπομνησθεί ότι, αν και οι κανονισμοί 3834/91, 3761/92 και 3608/93, στους οποίους βασίζονται τα εκκαθαριστικά σημειώματα της συντάξεως του αναιρεσείοντος για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1990 έως 30ής Ιουνίου 1994, καθόρισαν κατά τρόπο προσωρινό τον διορθωτικό συντελεστή για τη Γερμανία, δεν είναι δυνατή η αναθεώρηση των πράξεων τις οποίες αποτελούν τα σημειώματα αυτά εφ' όσον χρόνο το Συμβούλιο δεν τροποποίησε, με αναδρομική ισχύ, τους εν λόγω κανονισμούς. Ομοίως, καθένα από τα εκκαθαριστικά σημειώματα συντάξεως, που καθορίζει τα ατομικά δικαιώματα του αναιρεσείοντος για την οικεία περίοδο, αποτελεί πράξη οριστική και βλαπτική, κατά την έννοια των άρθρων 90 και 91 του ΚΥΚ, την οποία ο ενδιαφερόμενος όφειλε να αμφισβητήσει εντός της τριμήνης προθεσμίας που προβλέπεται από τον ΚΥΚ.

50 Όσον αφορά, τέλος, το επιχείρημα του αναιρεσείοντος κατά το οποίο το Πρωτοδικείο μετέβαλε επίσης το αντικείμενο της προσφυγής εκτιμώντας, στη σκέψη 42 της

αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως, ότι η προσφυγή αποσκοπούσε στην επιδίκαση, για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1991 έως 30ής Ιουνίου 1994, συντάξεως υπολογιζομένης βάσει του κόστους ζωής στο Βερολίνο, αρκεί η διαπίστωση ότι το στοιχείο αυτό δεν είναι ουσιώδες για την ορθότητα της συλλογιστικής του Πρωτοδικείου. Εφόσον το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε επί των ενδίκων μέσων που είχε στη διάθεσή του ο αναιρεσείων και έκρινε απαράδεκτη ως οψίμως ασκηθείσα τη μόνη προσφυγή που είχε δικαίωμα να ασκήσει, ο στόχος για την επίτευξη του οποίου άσκησε την προσφυγή αυτή είναι αδιάφορος.

- 51 Υπό τις συνθήκες αυτές, το επιχείρημα που αντλεί ο αναιρεσείων από την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως πρέπει να θεωρηθεί αλυσιτελές.
- 52 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι απορριπτέα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 53 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζεται στη διαδικασία αιτήσεως αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 118, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Το άρθρο 69, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας ορίζει ότι τα κράτη μέλη και τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα. Δεδομένου ότι το Δικαστήριο ζήτησε την καταδίκη του αναιρεσειόντος στα δικαστικά έξοδα και αυτός ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα. Το Συμβούλιο θα φέρει τα έξοδά του.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**
- 2) Καταδικάζει τον Max Kögler στα δικαστικά έξοδα.**
- 3) Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως θα φέρει τα έξοδά του.**

Edward

La Pergola

Ragnemalm

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 25 Μαΐου 2000.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος του τέταρτου τμήματος

R. Grass

D. A. O. Edward